

~~L. 300~~

~~3~~

ეკატერინე გაბაშვილისა

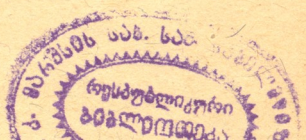
ღვინია გალაირებს

საყმაწვილო მოთხრობა

ქუთაისი.

ქ. შ. წ.-კ. გამ. საზ. ქუთ. განყოფ. სტამბა
1914.

~~1300~~
3

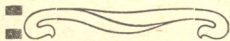
ქ. შ. წ.-კ. გამაგრ.-საზოგადოების ქუთაისის განყოფ. გამოცემა № 7

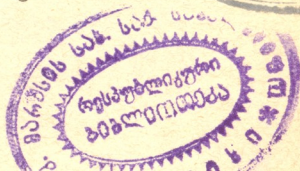
ქუთაისის განყოფ.

141.911
3

საქმეაწვილო მოთხოვნა

ქუთაისი.
ქ. შ. წ.-კ. გამ. საზ. ქუთ. განყოფ. სტამბა
1914.

ღვინია ბაღიჩხია

(სახალწლო იმედები).

I.

— ნიკო, ხვალ ძლიერ ფრთხილათ უნდა იარო, თორემ ამ საშინელ გაყინულზე თუ ერთი ფეხი გაუსხლტა საქონელს, ის არის და ის, ცოცხალსაც ვერ ააყენებ.

— ჰო, და! მე და ჩემმა ღმერთმა მართალს ამბობს ნენეი, — დაუმატა რძლის სიტყვებს მოხუცებულმა ზოგამ, რომელიც რკინის ღუმელის წინ იყო მიცუცქული და ხელებს ითფობდა. — აგერ სამოცდაათი წლის კაცი დავბერდი და თითქმის არ მახსოვს, რომ მოვსწრებოდე ამისთანა ყინვას ჩვენს ქვეყანაში. ჩემს ბიჭობაში კი გამიგონია, 1800 წელს მტკვარი ისე გაიყინა, რომ ორი კვირა ხალხი ზედ გადი-გამოდიოდაო.

— მხლაც აგრე არ არი? იმ დღეს რომ ქალაქში ვიყავი, მტკვრის პატარა ტოტზე სულ აბდაუბდას დაყირობდნენ „პოვოსკები“. პატარა ბიჭები ისე დასრიალობდნენ ტუკის ხიდის ქვეშ, აი დასწყევლოს ღმერთმა! ისე დასრიალობდნენ, რომ გეგონებოდა დაფრინავენო: არც იქცეოდნენ, ის ოჯახ-ქორები, არც ირყეოდნენ, გეგონებოდა — ფეხებში ეშმაკები შესხდომიანო, — დაუმატა ნინიკამ.

— რა ძლიერ გაგკვირვებია ყინულზე სრიალი, ჩვენებურები-კი არ დასრიალობენ ხოლმე ციგებითა? ისე დასრიალობთ, ისე, რომ რეტი დავგვებვევა ხოლმე,—ლაპარაკში ჩაერია ათი წლის მინა, მამის ძველ მაზარაში გახვეული და თავზე რალაცა ქუჩყიან ძონძყაკრული.

— მამილო, ხვალ ქალაქში რომ ჩახვიდე, სახალწლო „ბაშმაკები“ მიყიდე! ამოდენა გოგო ვარ და ჯერ ფეხსაცმელი არა მღირსებია.

— მესი კი დაგყარე მაგ თავზე! ამოდენა, ვინ იცის! რვა წლისა მარტო ღვინობისთვეში შესრულდები. წეტა იმდენი ფული აიღოს ერთ პატარა ურემ შეშაში, რომ სახალწლო ორიოდ ფუთი ფქვილი მოგვიტანოს და პირის გასახსნელათ ხუთიოდ გირვანქა ხორცი! შობა-დღესაც ცარიელ ლობიოზე გადავიარეთ.

— მართალს ამბობ, წენე: უხორცობა ამისთანა დიდ ბედნიერ დღეს როგორ შეიძლება! ნახევარი თუნგი არაყიც კი მომეტებული არ იქნება, მე და ჩემმა ღმერთმა! მეტადრე ამისთანა ყინვაში,—დამქაში დაუკრა ზოგიამ რძალს.

— ბატონო, ეგ ხომ კარგი იქნება და კარგი, მაგრამ თქვენს პერანგს გულიპირი სულ ჩამოგლეჯილი აქვს, და არაყის ფასით რომ ერთი არშინი ლურჯი ტერნო მოგიტანოს წინიკამ, მე მგონია, ის კი ემჯობინება.

— მე, ძალო? ე ოხერი ქალამნები სულ შემომეგლიჯა, ფეხები ლამის დამაძროს, მაშ ქალამნები არ მინდა?

— შენა, დედაკაცო, შენთვის რატომ არაფერს მბარებ?—დაცინვით უთხრა ნინიკამ ცოლსა.— ისე ლაპარაკობთ, თქვე დალოცვილებო, თითქოს ჩემი დავარდნილი ხარების მაგივრად ლომა-კამეჩები შე-

ბას და სიფრიფანათ ჩალაგებული შეშის მაგივრად დატვირთული ურემი მიმქონდეს! ჩვენი სოფლის ურემ შეშას რიგიანი ხომ არავინ იყიდის: ჩვენ ის შემოგვევაჭრება, ვისაც ჩვენსავით ხუთი გროში ორას თუმნათ უღირს. **ა**ი **ს**აგურამოს ურემები, აბა ურემები ისინია! ამ დიდ ზამთარში თითო ურემი თორმეტ მანეთად იყიდება. ჩვენი ურემი, რაც უნდა გაჭირდეს,

განა არ იცით, რომ ოთხ მანეთს არ გადააკარბებს.
ძალაქელმა დედაკაცებმა იციან: „**ძა**, დიღმური ურემი და ხუთი მანეთი!? ხუთი მანეთი მქონდეს, მცხეთურს ვიყიდი, დიღმური ურემი რა საკადრისია! რა ვუთხრა გაჭირვებას, თორემ მაგისი ფასი ექვსი აბაზია, ექვსი აბაზიც კი მეტია!“ **ის** კი არ იციან იმ დალოცვილებმა, რომ, მართლა რომ გაჭირვებას, რა ვუთხრა, თორემ დიღმელს თითო ღერი შეემა თითო სისხლის წვეთად უღირს! საიდან სად უნდა მოვიტანოთ, რამოდენა შალბაში უნდა გადვიხადოთ— და ექვსი აბაზიო! ექვსი აბაზი კი არა, რაც მე ამის მოტანაზედ ტანჯვა გავწიე, თითო ღერი ექვს მანეთად უნდა ღირდეს. **ზუშინ** ტყეში ხარები რომ და მიცვივდნენ, ურემი ამ დაღმართზედ სულ მხრით ვზიდე; ორჯელ-სამჯერ ისე მოვსხლტი ყინულზედ, მეგონა, ეს არის-მეთქი, დამრჩა ცოლ-შვილი გატიალებული-მეთქი! ექვსი აბაზი! თითო-თითო ღერი, ყინულზე დაკრული, რის ვაივავლახით ავაძრე და მერე რამდენ ხანს ვაფხიკე ყინულები, რომ საქონლისთვის ტყუილათ ყინული არ მეტარებინებინა.

— **ძიღვე** მაგ ყინვის იმედი მაქვს და!— უპასუხა **ნენემ** ქმარსა. **ამის**თანა ვაგლახ ზამთარში ხუთ მანეთს როგორ არ მოგცემენ— და ხუთ მანეთად ბევრი რამე მოგვივა საახალწლოთ.

— **ნეტა** ეგრე იყოს, დედაკაცო, და მაშინ ერთ წითელ თავშალსაც შენ მოგიტან.

— **ში ქა!** წითელი ხელცახოცი უნდა მოვიხვიო სამი შვილის დედამა! წითელი კი არა და, თუ კარგ ლურჯ თავშალს ამომიტან, ურიგო არ იქნება:

სხვა რომ არა იყოს-რა, ახალ წელიწადს ახალი მკინც დამეკვებება.

— მართლა, ბიჭო, — უთხრა მორცხვათ თავჩაღუნულმა ბოგიამ შვილსა: თუ მომეტებული გქონდეს ორიოდ შაური, ნუ დაზოგავ, შენ გაზდას, და ცოტაოდენი თუთუნი მიყიდე. აგერ ორი კვირაა, რაც ჩიბუხი არ გამიბოლებია — და ლამის გავგიჟდე: პურზე მომეტებულად მომშივა ხოლმე, ი ტიელი!

— ღედა, დედა, თაფლი, ნიგოზი! ახალ წელიწადს გოზინაყი არ გვინდა? — კაბას სწევდა პატარა ფეფე დედას და საცოდავათ ეღრიჯებოდა ნენეს.

— ძარგი, კარგი, კმარა! რაც მოვა შეშის ფასათ, ღმერთმა ხომ იცის, ჩემთვის არას შევინახავ. მოიტა, დედაკაცო, ლუკმა შევქამო, გაუთენებლივ უნდა გავიდე, რომ ხვალ საღამოზე თვალნათლივ ამოვბრუნდე: ახალწლის ღამეს კარში ხომ არ გავათენებ?

II.

ქალაქი დიდ ალიაქოთშია. ღიდი და პატარა, დატვირთული სხვადასხვა ტკბილეულობით, ხორაგით თუ საახალწლო მორთულობით, შინისკენ მიეშურება. შეშის მოედანზედაც გაცხარებული ვაჭრობაა. შოველ კაცს ახალწელიწადს სხვა სიუხვესთან უნდა, რომ სახლიც თფილი ქონდეს. მოვაჭრენი უფრო ღარიბი არიან; მდიდრებს ზამთრის საგზალი დიდი ხანია დამზადებული აქვთ, ღარიბმა კი სხვა დროს რომ სიცივე აიტანოს, ამ დღეს არ შეიძლება: —

მტერი, მოყვარე მოუვა, — თავს ხომ ვერ შეირცხვენს და სიცივით გვერდებს არ გამოუყინავს!

— პოქალუიტე, პოქალუიტე! — რუსული ჯილ-ჯიყით იწვევენ რუსს, ქართველს თუ სომეხს მხერხავი იმერლები. — მტა გრაბოვი, ეი ბოლ, ჩისტი გრაბოვი, სუდარინია! ნე ტარგუი, კაკ ბოლ, ოსემ რუბლი სტოიტ, დაი, ბედნი ჩალავეკ! ნუ, დაი, ნე ტარგუი! — მიეცი, კაცო, მიეცი, მეტი რალა გინდა, შე ოხერო, ოქრო ხომ არ არის ეგ შენი ჭყინტლი შეშა, მიეცი-მეთქი! — ახლა შეშის პატრონს მოუბრუნდებიან მხერხავეები და ბევრჯერ თავშიც წაუთაქებენ, თუ გამყიდველი ბეჩავია და თავის დაცვა არ შეუძლია.

ღილის ათი საათია. საშინელი ყინვაა. სუსხისაგან წელში ოთხათ მოხრილან გამვლელ-გამომვლელნი. მოედანი მთლად გაჭედლია შეშის ურმებით; ტევა არ არის, თუმცა პოლიციელი ყოველ ღონისძიებას ხმარობს, რომ რაც შეიძლება კედლისკენ მჭიდროთ მიაყენოს ურმები. ურმები თანდათან მოდიან და მოდიან. პოლიცია ქუჩიდან მიერეკება ურმებს. მოედნის ზედამხედველი აქა-იქ დალასლასობს, თვალყურს ადევნებს, რომ გაყიდული შეშა არ გამოებაროს და ქალაქის იჯარა, ურემზედ ორი შჭური, არ ასცდეს. ადრე მოსული მეურმეები სიცივისაგან ხტიან, ხელებს იორთქლებენ, ეღრიჯებიან მყიდველებს, ჩალას უდებენ პირში თავჩალუნულსა და ყინვისაგან აბურძღნულ საქონელს.

თორმეტი საათია. თუმცა ბევრი იყიდება შეშა, მაგრამ მაინც მოედანზე ალაგი აღარ არის და პოლი-

ციელი ახალ მოსულებს ქვემოთ, მტკვრის პირას, ისტუმრებს. ჭუჩაში, დიდი მოძრაობის გამო, ურმებს აღარ აყენებენ. „ბონკა“, ეტლები, პოვოსკები მთლად იჭერენ ვერის ხიდის ჩასავალ ვიწრო ქუჩას.

სწორეთ ამ დროს გამოჩნდა ჩვენი ნინიკა მოედნის თავში. ურმის თავზე ბრძენივით დინჯათ ზის პატარა მიხა, თავის ძველ მაზარაში გახვეული და თავზე პაპის ცხვრის ტყავის ქუდიამოფხატული. ნინიკა კი მხარდამხარ მისდევს ურემს და უღლის თავს უკერს შიმშილისაგან დაოსებულს თავის ხარებს.

ფ. 300
3

იმისი ურემი სასაცილოა თავისი სიპატარავით: მოკლე, ვიწრო, მაგრამ მაღალი და თხელი — ბავშვის სათამაშოსა

ბიბლიოთეკის
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

გავს. შეშა მხოლოდ ორპირათ უწყევია ურემს, მაგ-
რამ რანაირათ ოსტატურათ უწყევია! რიგზე, შეშა
შეშაზე, ლამაზი კომპივით არის ამენებული; გარე-
დან ხმელები აქვს შემორიგებული და შიგნიდან ნედ-
ლი და დაკლაკნილი შეშებით არის ამოვსებული. და
ეს სიტურთუნა შენობა რომ არ გადმოწვეს, არ
შეირყეს, სხვილი საბლით ათასგვარათ არის გადასალ-
ტული.

ნინიკა ცდილობს შეშის მოედანზე გაჩერდეს,
სადმე მიიკუნჭოს. პოლიციელი უყვირის, ხელსა
სწევს, ქვევით, წყლის პირისაკენ უთითებს.

— შენი კირიმე, აქ სადმე გაჩერდები, იქ ვერ
ჩავლენ ჩემი ხარები, და თუ ჩავლენ, ველარ ამოიტა-
ნენ: დავარდნილი არიან, მთელი ზამთარი უდლი-
დან არ გამოშვებულან, ნახევარზე მშვივრები ჰყრიან,
—საცოდავათ შეღიჯინებდა ნინიკა პოლიციელს.

— არ შეიძლება, წადი, თორემ კისერში წა-
გკრავ, წადი!

— ძაცო, ხომ გეუბნები, დავარდნილი ხარები
მყავს-მეთქი! იმ ყინულზე როგორ ჩაიტანენ, დაი-
მსხვრევიან და ჩემს ცოდოში ჩადგები!

— წადი, წადი, წადი! — და პოლიციელმა,
რომელსაც ნინიკასი ერთი სიტყვაც არ ესმოდა, და-
უშინა ხმლის ყუა ხარებს.

მეტე გზა არ იყო, ნინიკა ჩაუძღვა ხარებს მთლათ
ყინულით გასიპულ დაღმართზე. თან საშინელი ბოდ-
მა ახჩობდა, იცოდა, რომ ბინდამდი ველარ ეღირ-
სებოდა შეშის გაყიდვას, და სიბრაზით თითქმის ტი-
როდა.

— ოჰ, თქენი რჯული, თქვენი! უღმერთოებო!
ახალწელიწად-ღამე ბოგანოსავით ქალაქის გომში
უნდა გავატარო, ცოლ-შვილი ჩემს გზის ცქერაში
უნდა გამოღამდეს! რა დიდი ალაგი ჩემს ურემს მოუ-
ნდებოდა! მითი ორი შაური მქონოდა, ჩუმათ ხელ-
ში ჩამედო, ამას ხომ არ მიზამდა!—ამ ფიქრებში
გართული წინიკა გულის ხმიერობით ველარ ადევ-
ნებდა თვალს თავის ხარებს; ერთს ამათგანს ფეხი გა-
ხეთქილ ყინულში ჩაუვარდა, მეორე ფეხი წაუსხლტა

და ორივე წინა ფეხით გაიღასტა. მიწროთ^აკოკოლა-
ვებული შეშა საჩქაროთ გაღიხარა გვერდზე და სუბუ-
ქი ურემიც თან გადაიტანა.

მით წამზე ურემს დუნდგო ხალხი დაედვა და სე-
ირს შეეყურებდნენ. წინიკა გაშრა, ენა ჩაუვარდა, მო-
ძრაობა შეეკრა; ის გაშტერებული დასცქეროდა თავი-
სი ლვინიას საშინლათ გაფართოხულ ფეხებს და იმის
ტანჯვით სავსე თვალებს. ბადაბრუნებულმა ურემმა
და მაყურებელმა ხალხმა გზა შეუკრეს სხვა მიმავალ
ურმებს. „ღესეტნიკები“ გაცეცხლდნენ და წინიკას
დაეტაკენ. „ჰაცო, კაცო! აიღე ურემი, გზა გაწმინდე,
ვერა ხედავ, ურმები მოდიან“!

წინიკა უძრავათ იდგა, ლვინიას თვლებში ჩა-
სცქეროდა. საქონლის უსიტყვო, საზარელი ტანჯვა
უსიტყვოთვე იბეჭდებოდა იმის პატიოსან სახეზე და
კაცს გულს უკლავდა. წინიკას გვერდზე პატარა მიხა
საზარლათ ქვითინობდა.

— ჰაცო! არ გესმის, არ გესმის?—და მოთმინე-
ბიდან გამოსულმა პოლიციელმა წაუთაქა თავში,
წაარტყა კისერში გაშტერებულ მეურმეს. წინიკა
გონს მოვიდა, ჩოხის კალთით მოიწმინდა მარცხენა
თვალიდან ჩამოგორებული სხვილი ცრემლი და ლვინიას
აპეურები შეაგლიჯა. ხარი უღონოთ გვერდზე გადა-
ვარდა და ორივე წინა ფეხი ჩვრებივით დაეკიდა.

— ბიჭო, შეშაში ორი აბაზი მოგცე?

— ორი აბაზი, შე ოხერო, ლმერთი არა გყავს,
ბზე ხომ არ არის!

— ოთხი აბაზი მოგცე, ძმაოჯან, — ვითომ წაჩხუ-
ბებულმა, მაგრამ ნამდვილათ კი პირშეკრულმა
ჩარჩებმა დაუწყეს წინიკას გაჭირვების დროს
ვაჭრობა.

— ოთხი აბაზი?.. არა, შეშას არ ვყიდი, ისე

მინდა გადავყარო,—ამოხვებით სთქვა ნინიკამ და ურემს ცლა დაუწყო.

— მაშ რა გინდა, შე ცხონებულო! გინდა შენი ერთი მუჭა შეშა რვა მანეთად გაყიდო?—აჰა, მანეთი მოგცე! ახლა პოვოსკა უნდა ამას, რომ აქედან ბინამდი გადავიტანო და! შენი ფეხებ-დაგლეჯილი მოზვერი ურემში ხომ აღარ შეეებმება! აჰა, ერთი მანეთი! აიღე-მეთქი, გეუბნები, ჭკუას ნუ კარგავ.

— არა, გამიშვი, თუ ღმერთი გწამს! გეუბნები—არ გავყიდი-მეთქი.

— აი სულელი! არა ვყიდიო! მაშ წნილათ გინდა ბებია-შენს ჩაუღო?

— მამეშვი-მეთქი, კაცო, რას ჩამაცვიდი! ყელიში სისხლი მომდის, აქ ცოდოს არას შემამთხვიო!..

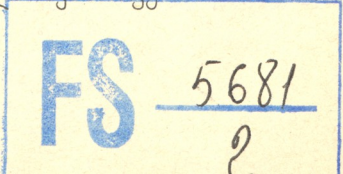
— შა, ცოდოს რა, მამა გიცხონდა, რევოლვერი არ დამახალო! ასეთსა გდრუხავ მაგ გოგრაში, რომ თვალებიდან სულ მაშხალები წამოყარო!

ნინიკამ ერთი კი გადახედა გალირფებულ ვაჭარს—და ხმაგაკმენდილმა ურმის ცლა განაგრძო.

რიყის ერთ კუნჭულზე დააღაგა თავისი ერთი მუჭა შეშა და ურემზე ოდნავ მსუნთქავი ლვინია შესდვა.

— ჯაცო, ყელი გამოსჭერ, მანამ ცოცხალია, უსულოთ რათა ჰკლავ?—ეუბნებოდენ აქით-იქიდან ნინიკას. მაგრამ მან ყურიც არავის ათხოვა.

შელი გამოსჭრას ლვინიას—და მერე ვინ? ნინიკამ? და განა ეს შესაძლოა? განა ლვინია ნინიკასთვის მარტო საქონელი იყო და სხვა არაფერი?—არა!

ღვინია იყო იმისი იმედი, იმისი მარჯვენა ხელი—
და განა მარჯვენას მოიჭრის ვინმე, თუნდ ის მარჯ-
ვენა სამუშაოთაც აღარ ვარგოდეს?

III.

წინიკას ოჯახი სოფელში ახალწლის სამზადის-
ში იყო და ქალაქიდან მონატანის იმედით მხიარუ-
ლობდა. წენემ დარბაზი ისე დააკრიალა, ისე და-
სუფთავა, რომ გალიბულ მიწაზე ერბო აიკრიფებოდა.
ჭოთნები, ჯამები, ქვაბები სულ ნაცარ-ტუტით და-
რეცხა და თაროზე დაალაგა. ჭმარ-შვილისა და მამა-
მთილის ძველძულები უსაპნოთ დარეცხა და რკინის
ლუმელთან მიფინა დასაშრობათ. ზიგოლამ გასაყიდი
შემის გადანარჩენი კუნძები წვრილათ დააპო და სახლ-
ში შემოზიდა. ლუმელს, რაც ძალი და ღონე ჰქონ-
და, უმარჯვებდა:—„დაყინულები მოვლენ ი ბიჭები
და, თუ სახლი თფილათ არ დაუხვდათ, დაიხოცები-
ანო“.

შებინდდა. წენემ შვილები დააძინა და, ქმრის
მოსვლამდი რომ თავი როგორმე შეეყოლებია, მეზობ-
ლებთან საბაასოთ და საახალწლო სამზადისის დასა-
თვალიერებლათ გადავიდა. ზოგია ლუმელთან ჩიბუნსა
სწმენდდა და თამბაქოს მოლოდინში სიამოვნებით
იღიმებოდა. ცეცხლის გუზგუზზე ჩაფიქრდა; ბევრი
რამ ავი და კარგი გაახსენდა თავისი წარსულის
ცხოვრებისა. ბევრჯერ ამ მოგონების დროს პირს
ღიმი მოუვიდოდა ხოლმე და ხშირათ გულიანათ
ამოიკვნესებდა. ბოლოს დაღალულობამ დასძლია და
ისე ლუმელთან წაკუნტულს ჩაეძინა. თუ ფხიზლივ

შავი ფიქრებიც გაივლიდა ხოლმე იმის სახეზე, ახლა სიზმრათ მხოლოდ ბედნიერება და მხოლოდ ბედნიერება დაესიზმრა. ზოგიამ ნახა, რომ ვითომ წინიკას პატარა „დიდმურის“ მაგივრათ დიდ რკინასავით გამოჰქედნილ თელის ურემში ორი ლომა კამბეჩი ება და თვითონ წინია კოფოზე მორთულ-მოკაზმული არხეინათ იჯდა; ნახა, რომ წინიამ შუა ცეცხლით გაჩაღებულ დარბაზში შემოიტანა პირამდი გატენილი ხურჯინი და მთელ თავის ჯალაბს სიხარული მოფინა: პატარა ვეფეს წითელი ჩუსტები, წენეს ჭრელი შალის კაბა, მიხას ქუდი და ქალამნები, საღვინით თათლი, ტიკით არაყი, ზოგიასთვის დასტა-დასტა თამბაქო კერას წინ, დიდ გორასავით დაგროვილი იყო და პატრონები ცეკვითა და ღრინაცელით გარს უვლიდენ. თვითონ ზოგია საახალწლო ტაბლით, წმინდა სანთლებანთებული, კარებში იდგა და თავისი ოჯახის ბედნიერებით ხარობდა.

შეცებ სანთლები ჩაქრა, ხონჩა ხელიდან გაუვარდა და ზოგიამ თვალები გააჭყიტა. შანდორინის ჭრაქის პატრუქი ოდნავ ბეუტავდა და საზარელი ნავთის სუნი იდგა მთელ სახლში. რკინის ღუმელი ჩამქრალი იყო და სიცივისაგან მთლათ აძაგაძაგებდა საწყალ მოხუცს.

— არ გესმის, კაცო! რამ გამოგაყრუა? კარში გამო, დაგვეხმარე, ე ოხერი ხარი გადმოვიღოთ ურმიდან.

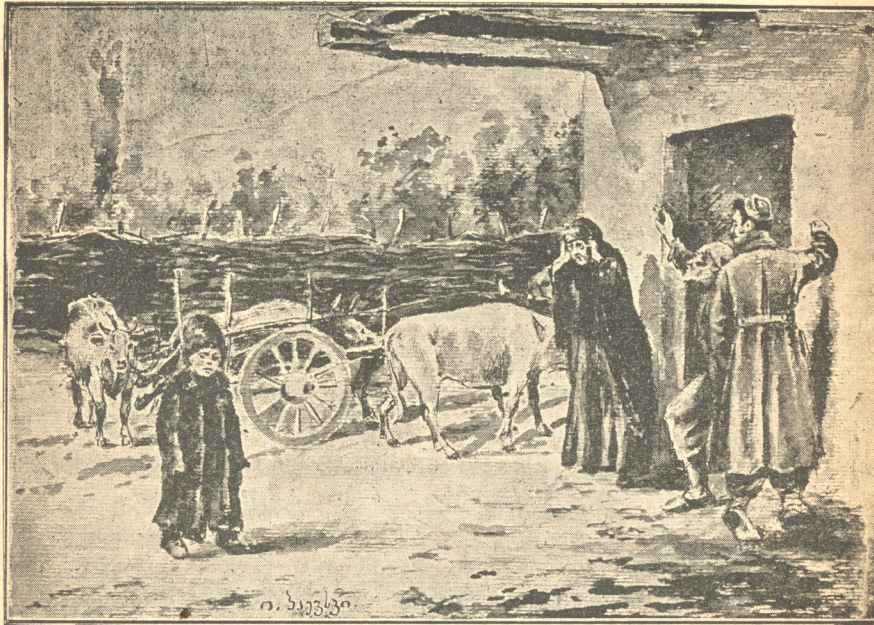
— ხარი...ი...ი... რას ამბობ, წინიკო? ხარიო?

— ჰო, მამავ, წინია გადაგვეჩეხა ყინულზე! შებღაველა წინიკამ მამას— და მთელი დღით შეკა-

ვებული ჯავრი და ვარაზი დედაკაცურის და მღულარებით ახლა გადმოანთხია.

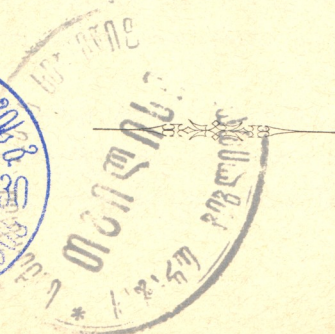
ქართული ენციკლოპედია

ი. სეველი

— ლვინია დაჩეხილა, ლვინია დაჩეხილა, ჩვენი ლვინია! — ზარივით გაისმა. ყინვისაგან მოკრიალებულ ჰაერში ზოგიას ოჯახის გოდება — და ძველ წელიწადთან ერთად მოსწყდა შეუნიშნავათ ჟამთა ვითარებაში...

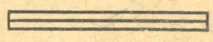
1890 წ.

190
161

ქ. შ. წ.-კ. გამ. საზოგ. ქუთაისის განყოფილების მიერ
გამოცემული წიგნები:

1. მათეკო და მისი ბიშერა (მეორე გამოც.), თარგმ.
თ. ხუსკივაძის 1 შ.
2. ორი მეგობარი (მეორე გამოც.), თარგმ. ლ. ხმადაძის. 1 შ.
3. ღარვინიზმი, თარგმანი ი. ფანცხვასი. 5 შ.
4. თინას ლეკური, ეკატერინე გაბაშვილის ქ. 1 შ.
5. მაგდანას ლურჯა, მისივე 1 შ.
6. წითელი ფარანი, ხუნდაძის ასულის ფატის თარგმანი . 1 შ.
7. ღვინია გადაიხეხა, ეკატერინე გაბაშვილის ქ. 1 შ.

-15

